

Museum-based art therapy: receptive and reflective art experience in the therapeutic process of grief and loss in psycho-oncology

Museum-based art therapy: Receptieve en reflectieve kunstbeleving in het therapeutisch proces rondom rouw en verlies in de psycho-oncologie

Lianne Pronk

Death, a subject of creation, resistance, avoidance and melancholy. A confrontation with mortality and the duality of life. A universal subject which we all have to deal with, but is not always a subject that people prefer to talk about. Throughout history many artists have represented this subject in their artworks. How can professional visual art of death and mortality contribute to the healing process of clients dealing with grief and loss? This question will be the starting point of this workshop.

The point of departure is the receptive and reflective side of art experience within the therapeutic process. It is not about making art but *looking at* and *reflecting on* art as part of the psychological processing. In this regard, art can serve as an intermediary, allowing us to literally learn to face what is frighteningly close. A way of visual exposure to engage, soften and connect.

In art therapy with clients in psycho-oncology, death and mortality is an essential topic that they have to deal with whether they want to or not. In 2023, an art therapeutic group session took place in the exhibition 'Like Death' in the Belvédère Museum in the Netherlands. In connection with their personal therapeutic process, clients were asked to start a dialogue with a work of art in the exhibition. In this museum-based art therapy session, the art-based learning method of Dr. Jeroen Lutters was used as a starting point to initiate these dialogues. During the

workshop more insight into this way of working will be provided by entering into a dialogue with a selection of works from this exhibition to investigate questions surrounding death and mourning. This provides a glimpse into a more receptive and reflective side of art experience and what value this can bring to art therapy practice.

Museum-based Art Therapy: Receptieve en reflectieve kunstbeleving in het therapeutisch proces rondom rouw en verlies in de psycho-oncologie

De dood als subject van creatie, weerstand, vermijding en melancholie. De confrontatie met sterfelijkheid en de dualiteit van het leven. Een universeel onderwerp waar we allen mee te maken krijgen maar waar soms ook liever niet over gesproken wordt. Binnen de kunstgeschiedenis heeft menig kunstenaar dit onderwerp als uitgangspunt genomen in zijn werk. Wat kan professionele beeldende kunst met betrekking tot de dood en vergankelijkheid bijdragen aan het verwerkingsproces van cliënten die te maken hebben met rouw en verlies? Deze vraag staat binnen deze workshop centraal. De workshop staat in het teken van de meer receptieve en reflectieve kant van kunstbeleving binnen het therapeutisch proces. Het gaat niet om het maken van, maar het *kijken naar* en *reflecteren op* kunst als onderdeel van psychische verwerking. Kunst kan hierin een intermediair vormen om dat wat angstvallig dichtbij komt letterlijk onder ogen te leren zien. Kunst als visuele exposure om in gesprek te komen, te verzachten en te verbinden.

In de psycho-oncologische behandeling is de dood een onvermijdelijk onderwerp waar cliënten zich toe dienen te verhouden. In 2023 heeft in de tentoonstelling 'Als de dood' in museum Belvédère een beeldend therapeutische sessie plaatsgevonden waarin cliënten in aansluiting op hun therapieproces de dialoog zijn aangegaan met de kunstwerken in het museum. In deze Museum-based Art Therapy sessie werd de art-based learning methode (ABL) van Dr. Jeroen Lutters als uitgangspunt gebruikt om de dialoog met de kunstwerken op gang te brengen. In de workshop wordt meer inzicht gegeven in deze manier van werken door zelf de dialoog aan te gaan met een aantal kunstwerken uit deze tentoonstelling om levensvragen rondom de dood en rouw te onderzoeken. Op deze manier wordt een meer receptieve en reflectieve kant van kunstbeleving belicht en wordt gekeken naar wat dit kan toevoegen in de beeldende therapie praktijk.

Biography

Lianne Pronk is an art therapist (BA) and MA in Arts and Culture. She has specialized in trauma-focused art therapy and has expertise in the representation of trauma and grief in the visual arts. As art therapist she works at a treatment centre for psycho-oncology. She is a lecturer/researcher in the department of Expressive therapies at NHL-Stenden University for applied sciences.

Recent publications and conference presentations

Pronk, L. (2019). **Drawing exposure: an intensive trauma treatment protocol by means of art therapy.** *Tijdschrift voor vaktherapie* 15(3), 20-28.

Pronk, L. (2023). **Sensorimotor art therapy: a body focussed trauma informed art therapy.** *Tijdschrift voor vaktherapie.* 19(1), 4-11.

Pronk, L. (2023): **Sensorimotor art therapy: a body focussed trauma informed art therapy.** Lecture at a conference of the Dutch Association of Art therapy (NVBT), Ede, The Netherlands: Sensorimotor work in Art Therapy

Pronk, L. (2022). **Trauma focused Art therapy: Shaping connections in explicit and implicit memory.** Poster presentation at European Consortium of Arts Therapies (EArTE) conference: Memory, Shaping Connections in the Arts Therapies, Vilnius, Lithuania

Pronk, L. (2012). **Art and the brain.** Lecture at the symposium 'Expressive therapies on the move' at Stenden University of applied sciences. Leeuwarden, The Netherlands